

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 12P/22/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2220202002
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bíróová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2021:2220202002.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o maloletého D. G., L.. XX.XX.XXXX, v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky: K. G., L.. XX.XX.XXXX, G. B. XX, dieťa v konaní zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Dunajskej Strede, odbor sociálnych vecí a rodiny, dieťa rodičov: matka - P. J., L.. XX.XX.XXXX, G. B. XX, zastúpená JUDr. Zsoltom Hodosim, advokátom, Dunajská Streda, Veľkobláhovská 6750, a otec - Š. S., L.. XX.XX.XXXX, Y. G., P. Č.. E. E. P., B., za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Dunajská Streda, o zrušenie náhradnej starostlivosti a úpravu výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

Súd maloletého D. G., L.. XX.XX.XXXX zveruje do osobnej starostlivosti matke, ktorá je oprávnená a povinná zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

Otec je povinný platiť na výživu mal. D. sumu 40 eur mesačne, vždy do 20. dňa mesiaca vopred k rukám matky, počnúc dňom 26.06.2020.

Dlh na zročnom výživnom vznikol otcovi za obdobie od 26.06.2020 do 30.04.2021 v sume 406,67 eur. Súd povoľuje otcovi dlh na výživnom splácať mesačne spolu s bežným výživným v splátkach po 15 eur, pod stratou výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Týmto sa mení rozsudok tunajšieho súdu č. k. 4P/125/2007-21 zo dňa 25.01.2008.

odôvodnenie:

(1) Na podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda zo dňa 01.06.2020 na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti matke a určenie výživného otcovi dieťaťa súd dňa 26.06.2020 uznesením č. k. 12P/22/2020-29 začal konanie. Úrad práce ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v podaní uviedol, že maloletý bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke z dôvodu maloletosti matky, otcovstvo k dieťaťu bolo uznané dodatočne. Matka mala zdravotné ťažkosti psychosomatického pôvodu, pre ktoré v roku 2009 podstúpila liečenie v trvaní jedného roka, od preliečenia žije v spoločnej domácnosti s dieťaťom. Medzičasom už matka žije usporiadaným spôsobom života, spočiatku v partnerskom, t. č. už v manželskom vzťahu, nemá žiadne zdravotné problémy, fakticky prevzala na seba výchovu a starostlivosť o maloletého. V júli 2016 podala návrh na súd na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, vec bola vedená pod sp. zn 7P/40/2016, konanie bolo z dôvodu späťvzatia návrhu matkou zastavené. Náhradná starostlivosť o maloletého svoju opodstatnenosť stratila a nie je dôvodné jej predĺžovanie.

(2) Podľa § 47 ods. 1 písm. d/ zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

(3) Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 4P/125/2007-21 zo dňa 25.01.2008 bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke zo strany matky. Podľa odôvodnenia rozhodnutia matka dieťaťa, v tom čase vo veku necelých XX rokov, žila aj s dieťaťom v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi. Maloletému dieťaťu poskytovala starostlivosť aj jeho matka. Dňa 12.07.2016 podala matka návrh na zmenu zverenia maloletého dieťaťa, konanie bolo zastavené pre späťvzatie návrhu matkou uznesením č. k. 7P/40/2016-176 zo dňa 22.10.2019. Už v tom čase fakticky vykonávala starostlivosť matka maloletého, podľa správy procesného opatrovníka sa otec o maloletého nezaujímal, neplatil výživné.

(4) Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, starej matky, oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, spisom a rozhodnutím súdu k predchádzajúcej úprave rodičovských práv a povinností a zistil nasledovný skutočný stav veci:

(5) Stará matka súhlasila s tým, aby prevzala starostlivosť o dieťa matka, vo svojej výpovedi uviedla že aj v čase, keď matka bývala s nimi v spoločnej domácnosti sa o dieťa starala matka, starostlivosť o dieťa zvládala bez problémov.

Procesný opatrovník uviedol, že náhradná starostlivosť už nie je opodstatnená, a to od roku 2016, doposiaľ mu nie sú známe dôvody, pre ktoré matka vzala návrh z predchádzajúceho konania späť. Poukázal na to, že medzi dieťaťom a otcom nie je vytvorená žiadna citová väzba a nie je v súčasnosti opodstatnený dôvod úpravy rozsahu styku otca s dieťaťom, ktorej úpravy sa domáhal aj v predchádzajúcom konaní.

Prokurátor okresnej prokuratúry súhlasil s tým, aby náhradná starostlivosť bola zrušená.

(6) Matka maloletého vypovedala, že dieťa býva už dva roky v jej domácnosti a starú matku, ktorá býva po ulici oproti nim, navštevuje. Otec sa s dieťaťom nijako nekontaktuje, výživné neplatí. Sama má príjem a z opatrovateľského príspevku za opatrovanie starej matky, nar. 1945, vo výške 430,35 eur mesačne (podľa rozhodnutia úradu práce od 01.10.2019), t. č. 470 eur mesačne. V júli 2018 uzavrela manželstvo, jej manžel má príjem zo zamestnania v priemere 1.100 eur mesačne, je vlastníkom domu, v ktorom matka s manželom a s dieťaťom spoločne bývajú. Matka je nemajetná, ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá. Na starostlivosť o maloletého nemá zvýšené výdavky, platí mu cestovné do školy, ktorú navštevuje v B. (od bydliska vzdialená 15 kilometrov), výdavky spojené so začiatkom školského roka odhadla na 100 eur. Je zdravý, vo voľnom čase hrá futbal. Maloletý svojho otca vôbec nepozná, navštevujú ho starí rodičia zo strany otca, aj viackrát za mesiac. Navrhla určiť otcovi výživné 50 eur mesačne.

(7) Otec maloletého vypovedal, že pred nástupom do výkonu väzby (dňa 16.06.2020) pracoval v stavebnej firme s príjmom 1.000 eur mesačne. Prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody predpokladá v októbri 2022. Vo výkone pracuje, má príjem 70 eur mesačne. Je nemajetný, býval u svojich rodičov. Súhlasil s tým, aby bol maloletý zverený do starostlivosti matke.

(8) Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane. (§ 36 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine)

(9) Ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. (§ 65 ods.1 zák. o rodine)

(10) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú

spolu, prihladne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (§ 62 ods. 1 až 5 zák. o rodine)

(11) Pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (§ 75 ods.1 zák. o rodine)

(12) Právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 77 ods. 1 zák. o rodine)

(13) Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. (§ 76 ods. 1 zák. o rodine)

(14) Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami a možnosťami rodičov, ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú však reálne možnosti a schopnosti rodičov väčšie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Teda

pri určení výživného treba vychádzať zo zásady, že životná úroveň dieťaťa má byť úmerná životnej úrovni rodičov. Je potrebné, aby rodičia poskytovali podľa svojich schopností a možností toľko prostriedkov na výživu detí, aby z nich boli uspokojené osobné potreby dieťaťa, pokiaľ ide o výživu, ako i potreby na prehlbovanie vzdelania, rozvoj záujmov a záľub, na prípravu na povolanie. Súd sa pri určovaní výšky výživného riadi základnými pravidlami, a to odôvodnenými potrebami oprávnenej osoby a schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinnej osoby. Odôvodnené potreby oprávnenej osoby závisia od veku, zdravotného stavu, schopnosti živiť sa sám a postarať sa o seba. Na strane povinného súd skúma faktické príjmy, ale prihlada tiež na to, čo je objektívne možné, aby zarobil (podľa veku, zdravotného stavu, kvalifikácie, odbornosti, situácie na trhu práce, pracovných skúseností), majetkové pomery, tiež počet, druh a výšku ďalších vyživovacích povinností.

(15) V danom prípade ide o dieťa vo veku XX rokov, napriek tomu, že je zverený do náhradnej starostlivosti starej matke, dlhodobo sa oňho stará matka, posledné dva roky samostatne, nežijú už so starou matkou v spoločnej domácnosti. V starostlivosti jej pomáha manžel, ku ktorému má maloletý vytvorenú silnú citovú väzbu. Nakoľko mal súd preukázané, že matka sa o dieťa riadne stará a nebol zistený dôvod, ktorý by túto starostlivosť akokoľvek sponchyboval, nie je potrebné pokračovanie náhradnej starostlivosti a preto rozsudok o zverení maloletého do starostlivosti starej matke zrušil. V otázke zverenia dieťaťa jednému z rodičov (keďže rodičia spolu nežijú) nebolo pochyb, že dieťa ostane v starostlivosti matky, pretože otec nemá v súčasnosti vytvorené podmienky na starostlivosť o maloletého a preukázateľne nie je vytvorená dostatočná citová väzba.

(16) Výživné súd otcovi maloletého určil sumou 40 eur mesačne, ktorú posúdil za primeranú s prihladnutím na to, že matka dieťaťu pokrýva len základné odôvodnené potreby primerané maloletým deťom v danom veku. Na to, že v súčasnosti nemá otec možnosti na zabezpečenie riadneho príjmu, súd neprihladal, nakoľko do situácie, v akej sa nachádza sa dostal vlastným zavinením. Z rovnakého dôvodu súd ani nezvažoval nateraz úpravu styku otca s dieťaťom.

(17) Vyživovaciu povinnosť otca súd upravil spätne, od začiatku konania a k rukám matky, nakoľko už v tom čase bolo dieťa aj fakticky v starostlivosti matky a otec výživné vôbec neplatil. Otcovi takto vznikol na výživnom dlh za obdobie 10 mesiacov (x 40 eur), 5 dní mesiaca jún 2020 - 40/30 x 5, ktorý dlh je povinný splatiť približne do dvoch rokov.

(18) Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

(19) Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP) do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu (§ 362 CSP). V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 ods. 1 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 CMP)

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením. (§ 44 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok)